

POGLAVLJE II

Organizacija i administracija Centralne banke

Član 5. Organizacija Centralne banke

1. Centralna banka se sastoji od Upravnog vijeća, uprave koja se sastoji od Guvernera i tri Viceguvernera i osoblja.
2. Centralna banka ima centralni ured i glavne jedinice.

Član 6. Funkcije Upravnog vijeća

1. Upravno vijeće je nadležno za vrhovnu upravu i kontrolu sprovođenja politike, administraciju i poslovanje Centralne banke.
2. U izvršavanju svoje funkcije, Upravno vijeće mora periodično da vrši procjenu monetarne i ekonomske situacije. U tu svrhu, uprava Centralne banke izvještava Upravno vijeće, ne manje od jednom mjesечно, o administraciji i djelatnostima Centralne banke, o vođenju njenih monetarnih i regulatornih politika, o solidnosti finansijskog sistema, te o stanju novca, kapitala i deviznog tržišta, uključujući sve događaje i uslove koji imaju, ili će imati, značajan efekat na upravljanje ili poslovanje Centralne banke, na sprovođenje njenih politika, na finansijski sistem, ili na prije pomenuta tržišta.

Član 7. Ovlaštenja Upravnog vijeća

Upravno vijeće ima slijedeća ovlaštenja:

- a) da utvrđuje monetarnu politiku u skladu sa članom 2. stav a. tačka 3. ovog zakona;
- b) da usvaja sve opšteprimjenljive propise, smjernice i upute koje će izdavati Centralna banka;
- c) da odobrava sve izvještaje i preporuke koje Centralna banka treba da dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine ili Predsjedništvu Bosne i Hercegovine;

- d) da odlučuje o prisustvu Centralne banke u međunarodnim organizacijama;
- e) da odredi nominalnu vrijednost i veličinu novčanica i kovanog novca u skladu sa članom 42. ovog zakona, da odluci o njihovoj proizvodnji i čuvanju, kao i o uslovima opoziva novca. O dizajnu novčanica i kovanog novca treba da odluci Upravno vijeće, uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
- f) da usvoji Pravilnik Centralne banke i da utvrdi politike koje se odnose na administraciju i poslovanje Centralne banke;
- g) da utvrdi organizaciju Centralne banke;
- h) da odobri imenovanje Viceguvernera i Glavnog kontrolora Centralne banke i njegove zamjenike, te da, nakon prvih šest godina funkciranja Centralne banke, između svojih članova izabere Guvernera Centralne banke;
- i) da otvara i zatvara glavne jedinice i ostale filijale i predstavništva Centralne banke;
- j) da odredi finansijski plan Centralne banke i opšte uslove zaposlenja službenika Centralne banke, predstavnika i korespondenata;
- k) da odredi računovodstvene prakse i standarde Centralne banke, centrale i glavnih jedinica i ostalih filijala, te odobri godišnje izvještaje i finansijske izvode Centralne banke;
- l) da utvrdi posebne rezerve u knjigama Centralne banke uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
- m) da odredi kategorije aktive koja bi bila adekvatna za plasman finansijskih sredstava Centralne banke i
- n) da odluci o bilo kojem drugom pitanju koje spada u kompetencije Upravnog vijeća, što je definisano ovim zakonom.

Član 8. Konstituiranje Upravnog vijeća

1. Za vrijeme prvih šest godina poslovanja Centralne banke, Upravno vijeće se sastoji od Guvernera imenovanog od strane Međunarodnog monetarnog fonda uz prethodno obavljene konsultacije sa Predsjedništvom Bosne i Hercegovine i tri člana imenovana od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Guverner koji je imenovan od strane Međunarodnog monetarnog fonda nije državljanin Bosne i Hercegovine ili neke

druge susjedne države. Tri člana koje imenuje Predsjedništvo Bosne i Hercegovine su jedan Bošnjak i jedan Hrvat iz Federacije Bosne i Hercegovine i jedan Srbin iz Republike Srpske.

2. Nakon prvih šest godina djelovanja Centralne banke:
  - a. Upravno vijeće Centralne banke se sastoji od pet članova imenovanih od Predsjedništva Bosne i Hercegovine i
  - b. Nakon imenovanja svojih članova, Upravno vijeće između svojih članova bira Guvernera na period od šest godina; za vrijeme trajanja svog mandata Guverner neće biti zamijenjen, osim ako je njegovo uklanjanje iz Upravnog vijeća u skladu s članom 11. ovog zakona.
3. Izuzev Guvernera koji je imenovan od Međunarodnog monetarnog fonda, kandidati za članstvo u Upravno vijeće su državlјani Bosne i Hercegovine. To moraju biti osobe od visokog povjerenja i profesionalnog iskustva u monetarnim i bankarskim poslovima za koje ne postoji osnova da budu odstranjene po članu 11. ovog zakona.
4. Mandat svakog člana Upravnog vijeća je šest godina. Članovi Upravnog vijeća mogu biti ponovo izabrani ukoliko ne postoji osnova za odstranjenje po članu 11. ovog zakona.

Član 9. Naknada članova Upravnog vijeća

Članovi Upravnog vijeća dobivaju naknadu od Centralne banke koju određuje Guverner u skladu sa općeprihvaćenim standardima i koja je proporcionalna njihovim nadležnostima.

Član 10. Ko ne može biti član Upravnog vijeća

Osoba koja je član Predsjedništva, Parlamentarne skupštine, Državnog savjeta ili Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine ili Republike Srpske, ne može biti član Upravnog vijeća.

Član 11. Diskvalifikacija i uklanjanje članova Upravnog vijeća i njihov imunitet

1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine odstranit će iz Vijeća svakog člana:

- a. koji krši pravilo currency boarda uspostavljeno ovim zakonom;
  - b. koji nije podoban za člana Upravnog vijeća u skladu sa članom 10. ovog zakona;
  - c. koji je proglašen krivim za prestup za koji je bio, ili bi mogao biti, osuđen na kaznu zatvora bez mogućnosti plaćanja novčane kazne;
  - d. koji je postao insolventan ili je bankrotirao i nije rehabilitovan ili
  - e. koji je zbog lošeg ponašanja diskvalificiran ili suspendiran od strane nadležnih vlasti u obavljanju profesionalnih djelatnosti.
2. Nakon saznanja i prijedloga od strane većine članova Upravnog vijeća, svaki član Upravnog vijeća može biti smijenjen od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine i to ako:
- (a) osoba predložena da bude udaljena iz službe nije u stanju da vrši funkciju zbog tjelesne ili duševne bolesti koja traje više od jedne godine;
  - (b) osoba predložena da bude udaljena iz službe prisustvovala na manje od pola sastanaka Upravnog vijeća koji su održavani tokom posljednjih dvanaest mjeseci ili
  - (c) osoba predložena da bude udaljena iz službe sudjelovala u ozbiljnom kršenju Zakona ili ozbiljnom prekršaju na radnom mjestu, koji bitno šteti interesima Centralne banke.
3. Ni zbog jednog drugog razloga, član Upravnog vijeća ne može biti udaljen iz Vijeća.
4. Članovi Upravnog vijeća Centralne banke neće biti krivično gonjeni ili hapšeni i zatvarani bez odobrenja Parlamentarne skupštine. Imunitet se neće primjenjivati kod gonjenja, hapšenja ili zatvaranja lica koje je uhvaćeno u obavljanju težeg krivičnog djela.

Član 12. Davanje ostavke članova Upravnog vijeća

Članovi Upravnog vijeća mogu dati ostavku, s tim da Predsjedništvu Bosne i Hercegovine dostave pisano ostavku najmanje tri mjeseca unaprijed.

Član 13. Slobodno mjesto u Upravnom vijeću

Svako slobodno mjesto u Upravnom vijeću se popunjava imenovanjem novog člana Upravnog vijeća u skladu s članom 8. s tim da njegov mandat traje do isteka mandata člana na čije je mjesto došao.

Član 14. **Zasjedanje Upravnog vijeća**

1. Guverner predsjedava sjednicama Upravnog vijeća, a u slučaju njegove odsutnosti sjednicama predsjedava jedan od članova Upravnog vijeća. Tokom prvih šest godina poslovanja Centralne banke, Upravno vijeće, uz odobrenje Guvernera, može raspravljati o pitanjima i donositi odluke i u slučaju odsustva Guvernera, pod uslovom da su na sastanku prisutna tri druga člana ili njihovi naimenovani zamjenici, te da se odluke donose jednoglasno.

2. Upravno vijeće se sastaje tako često kako to zahtijevaju djelatnosti Centralne banke, ali ne manje od jedanput svakog kalendarskog mjeseca.

3. Po pravilu, sjednice Upravnog vijeća saziva Guverner. Sjednice Upravnog vijeća mogu biti sazvane i na pisani zahtjev dvojice članova Upravnog vijeća, ili, u hitnom slučaju, od strane jednog člana Upravnog vijeća.

4. Svi članovi Upravnog vijeća moraju biti obavješteni o tačnom vremenu, mjestu i dnevnom redu sjednice najmanje deset radnih dana prije zakazanog zasjedanja Vijeća. U hitnom slučaju, sjednice Upravnog vijeća mogu biti najavljene i u kraćem najavnom roku. Ako član Vijeća, izuzimajući Guvernera, ne može biti prisutan na sastanku Vijeća on mora naimenovati predstavnika koji može prisustvovati sastanku, ali koji nije jedan od članova Vijeća. Svaki od tih predstavnika mora ispunjavati uslove iz člana 8. tačka 3. i podlijegati odredbama članova 10. i 11. ovog zakona.

5. Svaki član Upravnog vijeća ima jedan glas. Međutim, tokom prvih šest godina poslovanja Centralne banke, dva člana imenovana iz Federacije Bosne i Hercegovine dijele jedan glas, to jest, svaki ima po pola (1/2) glasa.

6. Kvorum svake sjednice Upravnog vijeća se sastoji od: (i) tričetvrte članstva Upravnog vijeća, ili njihovih naimenovanih predstavnika za vrijeme prvih šest godina poslovanja Centralne banke i poslije toga (ii) tripetine članstva Upravnog vijeća ili njihovih naimenovanih predstavnika.

7. Osim ako nije drugačije navedeno ovim zakonom, u skladu sa obavljenim diskusijama po određenom pitanju, odluke Upravnog vijeća se prihvataju na osnovu većine glasova sakupljenih od prisutnih članova Upravnog vijeća ili njihovih naimenovanih predstavnika. Jedino članovi Upravnog vijeća ili njihovi naimenovani predstavnici koji su lično prisutni imaju pravo glasa, osim ako interni propis Centralne banke ne dozvoljava da se sjednice Upravnog vijeća i glasanje vrše telekonferencijski ili,

u posebnim slučajevima, putem testiranog teleksa ili nekog drugog provjerenog elektronskog sredstva komunikacije. U slučaju neodlučnog glasanja, Guverner može dati odlučujući glas.

8. Sve odluke donesene od osobe koja radi dobronamjerno kao član Upravnog vijeća su pravosnažne, uprkos tome što neke nepravilnosti u njegovom imenovanju, biranju ili kvalifikaciji mogu biti kasnije otkrivene.

Član 15. Rasprave na sjednicama Upravnog vijeća

1. Rasprave sjednica Upravnog vijeća su tajne. Upravno vijeće može odlučiti da objelodani rezultate svojih rasprava.

2. Na svakoj sjednici Upravnog vijeća se vodi zapisnik kojeg potpisuje predsjedavajući i sekretar Upravnog vijeća.

3. Sekretara Upravnog vijeća imenuje Guverner između viših službenika Centralne banke; on ne može biti član Upravnog vijeća.

Član 16. Saopštenja članova Upravnog vijeća

1. Članovi Upravnog vijeća treba da periodično i u potpunosti prijavljuju Upravnom vijeću njihove značajne interese koje oni ili članovi njihovog domaćinstva mogu direktno ili indirektno imati; takva saopštenja trebaju odgovarati smjernicama koje je usvojilo Upravno vijeće.

2. Članovi Upravnog vijeća treba da poput ostalih viših službenika zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine podliježu istim propisima koji se tiču njihovih značajnih poslovnih interesa.

3. Uvijek kada se na raspravu Upravnog vijeća postavi pitanje o takvom interesu, zainteresirani član Upravnog vijeća treba da na početku diskusije obavijesti članove o svom interesu; on ne smije sudjelovati u raspravi i odluci o toj stvari. Ipak, njegovo prisustvo se broji u cilju postizanja kvoruma.

Član 17. Sastav uprave Centralne banke

1. Uprava Centralne banke se sastoji od Guvernera i Viceguvernera koje, uz odobrenje Upravnog vijeća, imenuje Guverner.

2. Članovi Upravnog vijeća mogu biti naimenovani Viceguvernerima samo uz jednoglasnu odluku Upravnog vijeća.

3. Guverner može, uz suglasnost Upravnog vijeća, dati privremena zaduženja ostalim članovima Upravnog vijeća. On takođe može dati i dugoročna zaduženja članovima Upravnog vijeća, ukoliko su ona jednoglasno odobrena od strane Upravnog vijeća.

Član 18. Ovlaštenja uprave Centralne banke

1. Guverner je glavni izvršni funkcijonер Centralne banke zadužen za svakodnevno poslovanje Centralne banke. Ako je Guverner odsutan, ili nije u stanju da obavlja svoje djelatnosti, Viceguverner kojeg on izabere uz odobrenje Upravnog vijeća, vrši dužnost glavnog izvršnog funkcijonera Centralne banke.

2. Guverner je odgovoran Upravnom vijeću za izvršenje njihovih odluka, te za upravu i kontrolu administracije i djelatnosti Centralne banke.

3. Sva ovlaštenja koja nisu specifično data Upravnom vijeću dodjeljuju se Guverneru. U granicama svojih ovlaštenja, Guverner ima zakonsko pravo da: poduzme sve tražene mјere ili one za koje on sam smatra da su preporučljive za administraciju i poslovanje Centralne banke, uključujući i sklapanje ugovora u ime Centralne banke, imenuje službenike, posrednike i korespondente Centralne banke i zastupa Centralnu banku u pravnim postupcima. Guverner može, uz odobrenje Upravnog vijeća da neke ili sva svoja ovlaštenja povjeri drugim službenicima Centralne banke.

Član 19. Slijedeća služba

1. Bez prethodnog pisanog odobrenja Upravnog vijeća Centralne banke, Guverner, članovi Upravnog vijeća i Viceguverneri neće raditi u drugoj finansijskoj instituciji dok traje njihov mandat u Centralnoj banci.

2. Bez prethodnog pisanog odobrenja Upravnog vijeća Centralne banke, tokom perioda od šest mјeseci, računajući neposredno nakon odlaska iz Centralne banke, prijašnji Guverneri, ostali članovi Upravnog vijeća i Viceguverneri neće raditi u nekoj drugoj finansijskoj instituciji.

Član 20. Glavni kontrolor Centralne banke

1. Glavnog kontrolora Centralne banke imenuje Guverner uz odobrenje Upravnog vijeća na period od tri godine. Glavni kontrolor može biti ponovo imenovan, ako se niti jedan razlog naveden u članu 11. ovog zakona ne može primijeniti na njega.

2. Glavni kontrolor može dati ostavku na položaj i to uručujući ostavku Guverneru najmanje tri mjeseca unaprijed. Glavni kontrolor će biti smijenjen s položaja jedino po odluci Upravnog vijeća, ako je ona potkrijepljena s jednim ili više razloga za uklanjanje s dužnosti specificiranih u članu 11. ovog zakona.

3. Dužnosti Glavnog kontrolora su da:

- a. uspostavlja i održava odgovarajuće procedure i instrumente za kontrolu rizika u Centralnoj banci i nadzire njihovu primjenu;
- b. vrši povremenu reviziju administracije i poslovanja Centralne banke kako bi osigurao strogu primjenu zakona i propisa koji se odnose na Centralnu banku;
- c. vrši reviziju i podnosi Upravnom vijeću izvještaje i preporuke o računima i izvještajima, kao i o budžetskim i računovodstvenim postupcima i kontrolama Centralne banke i
- d. revidira periodične finansijske izvode i odgovarajuće dokumente Centralne banke i, ako su pravilno pripremljeni, izdaje certifikate u tu svrhu.

4. Upravno vijeće može naimenovati zamjenike kontrolora kako bi pomogli Glavnom kontroloru u obavljanju njegovih dužnosti.

Član 21. Osoblje Centralne banke

1. Tokom zaposlenja u Centralnoj banci, osoblje Centralne banke ne može biti zaposleno, ili primati kredit, od bilo koga drugog osim Centralne banke, osim ako Centralna banka ne odluči drugačije.

2. Upravno vijeće treba da usvoji propise Centralne banke kojima se reguliraju uslovi zaposlenja službenika u Centralnu banku, kao i njihova prava i dužnosti.

Član 22.

Službenici, posrednici i korespondenti Centralne banke

1. Guverner imenuje i raskida imenovanje službenika, posrednika i korespondenata Centralne banke u granicama i u skladu s opštim uslovima o zaposlenju propisanim od strane Upravnog vijeća.
2. Niti jedna plaća, zarada ili neki drugi honorar ili naknada plaćeni od Centralne banke ne mogu se vezati za čist prihod, čisti profit ili neki drugi prihod Centralne banke.

Član 23. Sukob interesa

1. Dok su na položaju, Guverner i Viceguverner treba da se u potpunosti profesionalno posvete radu u Centralnoj banci. Nijedan od njih ne može imati neku drugu službu ili zaposlenje, bez obzira da li je za to plaćen ili ne, osim ako ta djelatnost nije odobrena od Upravnog vijeća Centralne banke.
2. Nijedan izvršni službenik iz rukovodne strukture ili osoblja Centralne banke ne može istovremeno imati drugo zaposlenje, bez obzira da li je za to plaćen ili ne, bez prethodnog pisanog odobrenja Upravnog vijeća Centralne banke.
3. Nijedan član Upravnog vijeća, član rukovodne strukture ili osoblja Centralne banke, ne može prihvati bilo koji poklon ili kredit za sebe, ili u korist bilo koje osobe, s kojom je obiteljski, poslovno ili finansijski povezan, ako bi takvo prihvatanje moglo dovesti do ili ostaviti dojam da dovodi do smanjenja njegovog nepristrasnog odnosa prema dužnostima u Centralnoj banci.

Član 24. Čuvanje tajne

Nijedna osoba koja je, ili koja je bila, član Upravnog vijeća, uprave ili osoblja, revizor poslovnih knjiga, zasutnik ili korespondent Centralne banke ne može da na način koji nije zakonom dozvoljen: (i) dozvoli pristup, predoči ili publikuje tajni informativni materijal do kojeg je došla izvršavajući svoje dužnosti prema Centralnoj banci; ili (ii) koristi takve podatke, ili dozvoljava da se ti podaci koriste za ličnu korist.